

Шановні читачі! У консультаційних матеріалах цього номера використовуються такі скорочення:

- **ПК** – Податковий кодекс;
- **Порядок № 262** – Порядок, затверджений наказом Мінфіну від 19.06.19 р. № 262;
- **АС** – акцизний склад;
- **ПАС** – пересувний акцизний склад;
- **АН** – акцизна накладна;
- **РК** – розрахунок коригування (до акцизної накладної);
- **ЄРАН** – Єдиний реєстр акцизних накладних;
- **СЕАРП та СЕ** – система електронного адміністрування реалізації пального і спирту етилового;
- **СГ** – суб'єкт господарювання;
- **РНОКП** – реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- **МТУ** – митна територія України.

Зінаїда ОМЕЛЬНИЦЬКА, редактор

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЗАПОВНЕННЯ АН НА РЕАЛІЗАЦІЮ ПАЛЬНОГО

Акценти цієї статті: загальний порядок оформлення та реєстрації АН в ЄРАН.

Загальний порядок оформлення АН

Хто та як оформляє АН. Оформляє АН платник акцизного податку (п. 231.1 ПК). Накладна заповнюється українською мовою, крім номера реєстрації транспортного засобу (міжнародної або іноземної) та номера митної декларації – ці реквізити заповнюються іноземною мовою (латиницею) (п. 4 розд. I Порядку № 262).

У яких випадку оформляється АН. Згідно з п. 231.1 ПК, розд. II Порядку № 262 АН оформляється у випадку:

- увезення пального на територію України або його вивезення за межі України;
- реалізації пального на території України (у т. ч. й у разі передачі платником акцизного податку пального між своїми акцизними складами). Нагадаємо, що визначення терміна «реалізація пального» наведено в пп. 14.1.212 ПК у редакції, яка діє з 01.07.19 р.;
- використання пального для власних потреб;
- втрат пального як у межах норм, так і наднормативних;
- псування, знищення пального, у тому числі

й унаслідок форс-мажорних обставин, випарування пального у процесі переробки.

Також АН складається виробником пального (іншою особою) при розливанні пального у споживчу тару в ємності **до 5 л** включно – на об'єм такого розфасованого пального.

Кількість примірників АН. В **одному** примірнику АН оформляється особою, яка реалізує пальне з АС або ПАС (п. 231.3 ПК):

- собі – для власного споживання, промислової переробки, а також на об'єми загубленого, зіпсованого, знищеного пального;
- будь-яким іншим особам – неплатникам акцизного податку.

У **двох** примірниках АН оформляється особою, що реалізує пальне (п. 231.3 ПК):

- з АС на інший АС, у тому числі через трубопровід або з використанням ПАС, якщо АС отримання на момент відвантаження пального вже відомий;
- з АС на ПАС;
- з ПАС на ПАС;
- з ПАС на АС.

Заповнення реквізитів АН покажемо в таблиці.

Реквізит АН	Порядок заповнення
Коди операцій	При складанні АН в одному примірнику зазначаються коди, що відповідають суті операції з реалізації пального: від «1» до «6» (коди вибираються з довідника програмного забезпечення, у якому формується АН). При складанні АН у двох примірниках зазначається «0» (п. 4 розд. II Порядку № 262)
Умови оподаткування	Зазначається код (від «1» до «5»), що відповідає умовам обкладення акцизним податком (або звільнення від оподаткування) операції з реалізації пального. Потрібний код також вибирається з довідника програми. Для операцій, які не належать до операцій з кодами ознаки «1»–«5», зазначається код «0» (п. 4 розд. II Порядку № 262)
Напрямок використання	Зазначається відповідний код (від «1» до «4») залежно від напрямку використання пального, що реалізується. Завважимо, що код «4» зазначається також і в разі реалізації пального з ПАС: – у паливний бак транспортного засобу; – у місце зберігання пального, яке не є АС. Для операцій, які не відповідають жодному із зазначених чотирьох кодів, застосовується код «0» (п. 4 розд. II Порядку № 262)
Дата складання	АН оформляється на дату реалізації пального. Дата зазначається у форматі ДДММРРРР, без будь-яких розділових знаків (п. 5 розд. I Порядку № 262)
Порядковий номер	Зазначається цифровий номер (без літер та інших символів), який відповідає послідовному порядку номеру АН, складеної протягом періоду. Увага! Номер АН не може починатися з цифри «0», а також не допускається складання АН з одним і тим самим номером в один день (п. 6 розд. I Порядку № 262)
Код філії	В АН, складеній філією, яка реалізує пальне, зазначається числовий номер філії. Якщо АН оформляється не філією, а безпосередньо платником акцизного податку, тоді номер філії не зазначається. Якщо отримувачем пального є філія, тоді постачальник зазначає у реквізитах отримувача код філії (п. 8 розд. I Порядку № 262)
Умовний код отримувача пального	У деяких випадках у реквізитах отримувача пального зазначається умовний код: «1000000000» : – при вивезенні пального за межі України (код операції «5», ознака умов оподаткування «1») в АН, складених на фактичне вивезення під час вивантаження з ПАС; – в АН, складених на операції з кодами «1», «2», «6». При цьому в рядку «Особа – отримувач пального» зазначається: «Неплатник»
Умовний код АС	В АН, оформлених СГ, які забезпечують палим повітряні судна (здійснюють їх заправку), у рядку, призначеному для реквізитів АС, ставиться умовний код «2000000000» . При цьому в АН не зазначаються реквізити ПАС (п. 10 розд. II Порядку № 262)
Код товару згідно з УКТЗЕД	Зазначається десятизначний код без пропусків (вибирається з довідника програмного забезпечення, у якому формується АН). Увага! В одній АН може бути зазначена операція з реалізації пального тільки з одним кодом УКТЗЕД (п. 10 розд. I Порядку № 262)
Об'єм реалізованого пального	Кількісні показники граф 3 та 4 табличної частини АН заповнюються з двома знаками після коми (з урахуванням округлення за загальноновстановленими правилами). Об'єм реалізованого пального у гр. 3 зазначається в кілограмах, а у гр. 4 – у літрах, приведених до температури 15 °С. На замітку! При визначенні об'ємів пального в літрах можуть урахуватися дані, зазначені в паспорті якості, сертифікаті якості товару тощо, виданих виробником, зокрема густина і маса товару (ЗІР, категорія 116.13.02). Облік нафтопродуктів на АЗС здійснюється відповідно до Інструкції, затвердженої наказом Мінпалива та енергетики, Мінекономіки, Мінтрансв'язку, Держкомітету з питань технічного регулювання та споживчої політики від 20.05.08 р. № 281/171/578/155

Дані про склади. В АН указуються дані тільки про один АС або ПАС, з якого фактично було відвантажено пальне, і дані про один АС або ПАС, на який було фактично отримане пальне, **за винятком** (п. 7 розд. II Порядку № 262):

- **увезення пального на територію України** – код операції «4», ознака умов оподаткування «0» або «2», «3», «4». В АН, яка складається для розподілу об'єму ввезеного до України пального (зазначеного у МД) між ПАС, за допомогою яких було ввезено це пальне, у реквізитах складу, на який фактично отримане пальне, зазначаються тільки реквізити того ПАС, який здійснив транспортування пального на МТУ;
- **фактичного вивезення пального за межі МТУ**, підтвердженого відповідно до п. 30–32 Положення, затвердженого постановою КМУ від 21.05.12 р. № 450. В АН з кодом операції «5» та ознакою умови оподаткування «1» у реквізитах складу, з якого фактично відвантажено пальне, зазначаються реквізити ПАС, який транспортує пальне за межі МТУ. При цьому реквізити АС, з якого було відвантажено пальне, не зазначаються;
- **реалізації пального з одного АС на інший АС з використанням ПАС** – у разі, коли до реалізації пального АС отримувач відомий. У цьому випадку в АН крім реквізитів АС, з якого відвантажено пальне, та АС, на який отримане пальне, зазначаються також у відповідних рядках **правої частини** АН дані про ПАС, за допомогою якого здійснюється транспортування пального з одного АС на інший. Дані стосовно ПАС зазначаються в такому порядку незалежно від того, хто є розпорядником цього ПАС: відправник чи отримувач пального;
- **використання пального для власних потреб** або промислової переробки, а також у разі втрат (у т. ч. і наднормативних), псування, знищення пального в результаті форс-мажорних обставин або природних причин, а також унаслідок випаровування у процесі обробки або транспортування. В АН зазначаються реквізити тільки АС або ПАС, з якого було фактично відвантажено пальне, при цьому реквізити складів у правій частині АН не заповнюються;
- **реалізації пального зі складу, який є місцем роздрібною торгівлі.** В АН зазначаються тільки реквізити АС або ПАС, з якого фактично відвантажено пальне, а реквізити складів у правій частині АН не заповнюються.

Зміна власника пального. Якщо змінився власник пального, яке знаходиться на ПАС без відвантаження пального на інший ПАС, то АН заповнюється таким чином (п. 15 розд. II Порядку № 262):

- у лівій частині АН у реквізитах, призначених для даних особи, що реалізує пальне, зазначаються **реквізити колишнього власника**;
- у правій частині АН у реквізитах, призначених для даних особи, що отримує пальне, зазначаються **реквізити нового власника**;
- у реквізитах, призначених для відображення даних про ПАС, у лівій і правій частині АН зазначаються **реквізити ПАС**, у якого міняється власник.

Загальний порядок реєстрації АН

Оформлення АН у двох примірниках

Постачальник пального оформляє обидва примірники АН, потім перший примірник реєструє в ЄРАН, а другий примірник АН у день її оформлення відправляє отримувачеві пального (п. 231.3 ПК, п. 12 розд. I Порядку № 262).

На другий примірник АН накладається кваліфікований **цифровий підпис** посадових осіб і відбиток печатки (за наявності) отримувача пального. Цей примірник АН реєструється в ЄРАН отримувачем пального (п. 12 розд. I Порядку № 262).

Майте на увазі! Зареєструвати другий примірник АН можна тільки після реєстрації першого примірника.

У такому самому порядку здійснюється і реєстрація двох примірників АН, яка оформляється в разі, коли платник акцизного податку одночасно є і відправником, і отримувачем пального.

Оформлення АН в одному примірнику

В одному примірнику АН оформляється і реєструється в ЄРАН постачальником пального.

Про строки реєстрації АН див. «БАЛАНС», 2019, № 54-55, с. 48.